

አንባቢ ለማሳደግ የሚጠቅሙ 5 መልመጃዎች

ለሙዳለ ሕፃናት ተማሪዎች እና ለቤተሰቦቻቸው የቅድመ ንባብ እና
ጸሐፊ መልመጃዎች

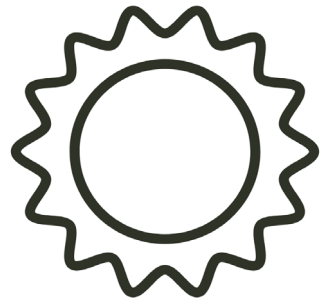

ከውስጥ የሚገኘው

አንባቢን ለማሳደግ የሚጠቅሙ 5 መልመጃዎች

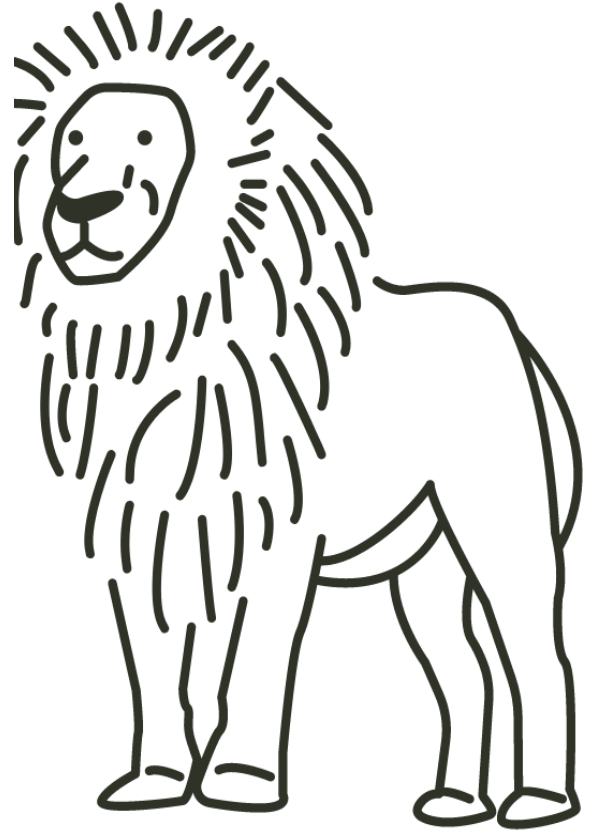
- ማውራት
- መዘመር
- ማንበብ
- መጫወት
- መጻፍ

ጉርሻ፡- ሳይንስ

የፊደል ካርዶች

የአንስሳ ካርዶች

አንባቢ ለማሳደግ የሚጠቅሙ 5 መልመጃዎች

- 1. ማውራት፡-**
ማውራት ቋንቋን እና የቃላትን ችሎታን ያዳብራል
- 2. መዘመር፡-**
መዘመር ልጆች የተለያዩ ድምፆችን እንዲሰሙ ያደርጋል
- 3. ማንበብ፡-**
በመጽሐፎች ውስጥ ያሉትን ሥዕሎች በመጠቀም ታሪኮችን ማንበብ ወይም መንገር ይለማመዱ
- 4. መጫወት፡-**
መጫወት የልጅዎ የዕለት ተዕለት እንቅስቃሴ አካል መሆን አለበት
- 5. መጻፍ፡-**
በመሳል እና ሥዕል በመጫጫር ጡንቻዎችን ይገንቡ

ቤት ውስጥ አብረው ያውሩ

ማውራት፣ ነገሮችን መሰየም እና የተለያዩ ቋንቋዎችን በቤትዎ ውስጥ መጠቀም ልጅዎን የቃላት ችሎታውን እንዲገነባ ይረዱታል። ልጅ ብዙ ቃላት በሰማ ቁጥር፣ የቃላት ችሎታው እየጨመረ ይሄዳል፣ ማንበብ በሚጀምርበት ጊዜም ቃላትን በሆሄ ድምፅ እያወጣ ለማንበብ ይቀለጣል።

አብረን እንንቀሳቀስ፡-

አንዳንዴ ወደላይ፣ ወደላይ፣ ወደላይ እንጠራራለሁ
(እጆቼን እና ክንዴን ወደላይ ከፍ አድርጋለሁ)

አንዳንዴ እንደ ትንሽ ትንሽ ትንሽ ጥቅልል እላለሁ
(ጎንበስ ብዬ እንደ ኳስ ሰውነቴን ክብ አድርገዋለሁ)

አንዳንዴ ወደጎን እዘረጋለሁ - ክንዶቼን ክፍት አድርጌ
(መቆም እና ክንዶችን በሰፊው መክፈት)

አንዳንዴ ከጎን ወደጎን እወዛወዛለሁ
(ክንድ እና ሰውነትን ከጎን ወደጎን ማወዛወዝ)

አንዳንዴ እዘልና ሰማይን እነካለሁ
(እጅን ወደላይ ከፍ አድርጎ መዝለል)

ከዚያ ወደመሬት ተንሳፍሬ እወርድና ኡፍ ብዬ እተነፍሳለሁ
(ጣቶችን እስከ እግር ድረስ አወዛውዞ መቀመጥ)

አብሮ ማውራት፡-

ከልጅዎ ጋር አብረው በእግር ዘወር ዘወር ይበሉ (ከቤት ውስጥም ውጭም ሊሆን ይችላል)። ስለሚያዩት፣ ስለሚዳስሱት፣ ስለሚቀምሱት እና ስለሚሰሙት ነገር ያውሩ። የተለያዩ ቅርጾችን እና ቀለማትን በመጠቀም ያሳዩ። ነገሮችን የመቁጠር ጨዋታ ይጫወቱ።

ምግብ በሚያዘጋጁበት ጊዜ፣ እያንዳንዱን የምግብ አሠራር ሂደት ያብራሩ። የተለያዩ ንጥረ ነገሮች ምን እንደሚመስሉ፣ ሲነኩ ምን እንደሚሰማ፣ ሽታቸው እንዴት እንደሆነ ያብራሩ። ስለሚሠሩት ምግብ ያላችሁን ስሜት ወይም ትውስታ ያካፍሉ።

መተኛ ሰዓት ሲደርስ፣ ታሪክ ፈጥረው ወይም ከልጅዎ ጋር ምን ሲያደርጉ እንደዋሉ ያውሩ።

የመልመጃ ካርታ መዝናኛ፡-

ከእንስሳት ካርዶች አንድ እንስሳ ይምረጡ፣ ግን ለልጅዎ አያሳዩት። እንስሳው ምን እንደሚመስል ለልጅዎ ያስረዱት እና ልጅዎ የሚያስረዱትን እንዲሥል ያድርጉት። ስለዚያ እንስሳ ከልጅዎ ጋር አብረው ታሪክ ይፍጠሩ።

ቤት ውስጥ አብሮ መዘመር

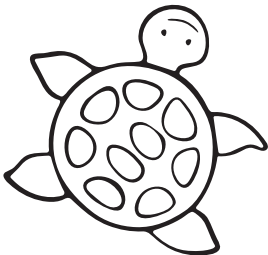
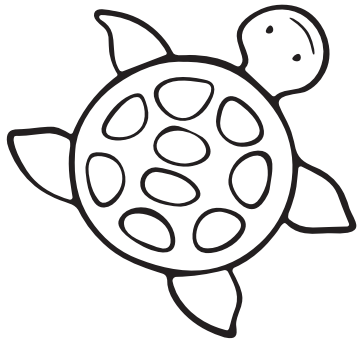
መዘመር ቋንቋን ቀስ ተብሎ እንዲነገር ስለሚያደርግ ልጆች በቃላት ውስጥ ያሉ ትንንሽ ድምፆችን መስማት ይችላሉ። ይህ በተለያዩ ድምፆች እንዲጫወቱና አዳዲስ ቃላት እንዲማሩ ይረዳቸዋል።

አብረን እንንቀሳቀስ፡-

(ይህንን ከታዳጊ ልጅ ጋር ወይም ከሙዳለ ሕፃናት ተማሪ ጋር ከሆነ የሚያደርጉት አብራችኋቸው ይቁሙ። ከሕፃን ልጅ ጋርም አብረው ሊያደርጉ ይችላሉ፤ ፊታቸውን ወደ እርስዎ አዙረው ታፋዎ ላይ አስቀምጠዋቸው ወይም ደግሞ ሰውነታቸውን እርስዎ ላይ እያንቀሳቀሱ እንዲህ ማድረግ ይችላሉ)

ራስ፣ ትከሻ፣ ጉልበት እና የእግር ጣት፣ ጉልበት እና የእግር ጣት
ራስ፣ ትከሻ፣ ጉልበት እና የእግር ጣት፣ ጉልበት እና የእግር ጣት
ዐይን እና ጆሮ እና አፍ እና አፍንጫ
ራስ፣ ትከሻ፣ ጉልበት እና የእግር ጣት፣ ጉልበት እና የእግር ጣት!

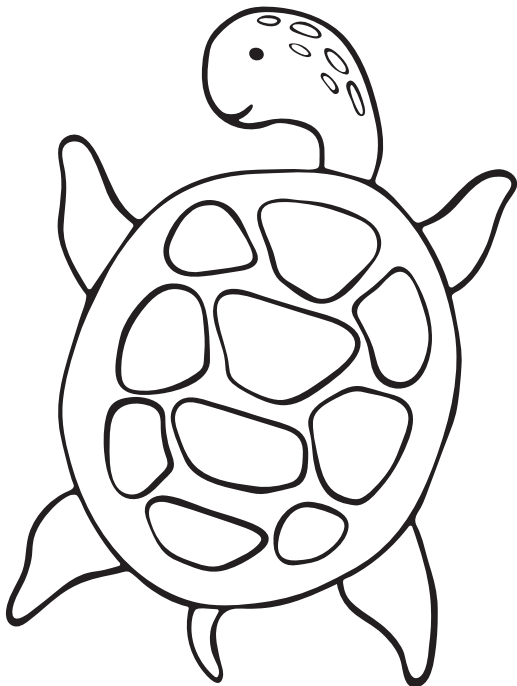

አብረው መዘመር፡-

እንደ ዳይፐር መቀየር እና ምግብ ማብላት ወይም አንድ ሥራ ወደ ሌላ ሥራ በሚቀይሩበት ጊዜ ያሉ የቀን ተቀን ሥራዎች እየሠሩ ለልጅዎ ይዘምሩ። ከሙዚቃው ምት ጋር በሚችሉበት ጊዜ አብረው አስዘልሏቸው።

የሚወዱትን ሙዚቃ በየተራ እየቀያየሩ ያስሟቸው።

እንደ ቤተሰብ ሙዚቃ መፍጠር ይችላሉ? እንደፈለጉ አዝናኝ ማድረግ ይችላሉ ቃላትም መጠቀም አያስፈልግዎትም!

የመልመጃ ካርታ መዝናኛ፡-

የፊደል ካርዶችን በመጠቀም ኤቢሲ መዝሙርን ዘምሩ፤ እያንዳንዱን ፊደል ሲዘምሩ ፊደሉ ላይ ይጠቁሙ።

ቤት ውስጥ አብሮ ማንበብ

በየቀኑ ቤት ውስጥ አብሮ ማንበብ ልጆችን ለማንበብ እንዲዘጋጁ የሚያደርግ እጅግ ጠቃሚ ልማድ ነው። ከ ማንበቢያ መጻሕፍት በተጨማሪ፣ በቀን ውስጥ የሚሠሩት ሥራ ውስጥ ያሉ ቃላትን እየጠቆሙ ያንብቡ። ልጆች በዙሪያቸው ያሉትን ኅትመቶች እንዲያስተውሉዋቸው ይረዳል።

አብረን እንንቀሳቀስ፡-

- ወደ ቤተመጻሕፍት እየሄድን ነው (በቆሙበት መራመድ)
- መጻሕፍት መምረጥ (በሁለቱም እጅዎ መጽሐፍ እየመረጡ እንዳሉ ማስመሰል)
- እናስመዘግባቸዋለን (ሁለቱንም እጅ ወደፊት መጠቆም)
- አስመዘግበትን ይዘን እንሄዳለን! (በሁለቱም አውራጣትዎ ከትከሻዎ በላይ አድርገው ወደኋላ መጠቆም)
- መዘገበ ቃላቱን ሰላም ልንል እንሄዳለን (ለሰላምታ እጅዎን ያወዛውዙ)
- መጻሕፍት መምረጥ
- እናስመዘግባቸዋለን
- አስመዘግበትን ይዘን እንሄዳለን!

አብሮ ማንበብ፡-

ከልጅዎ ጋር አብሮ በመሆን የጋዜጣ ወይም የመጽሐፍት ዓምድ ያንብቡ፤ ከልጅዎ ስም የመጀመሪያ ፊደል ጋር በተመሳሳይ ፊደል የሚጀምሩ ቃላቶችን በሙሉ እየመረጡ ያክብቡባቸው።

የትኛውንም እና ማንኛውንም ነገር ያንብቡ።

- እራት ለመሥራት የምግብ አዘገጃጀት መመሪያ የሚጠቀሙ ከሆነ፣ እያንዳንዱን ሂደት ለልጅዎ እያነበቡ ይሥሩ።
- ምግብ ለማብሰል ንጥረ ነገሮችን በሚሰበሰቡበት ጊዜ መሰየሚያዎቹን ለልጅዎ ጮክ ብለው ያንብቡ። እነርሱም የሚያስታውሷቸውን ፊደላት መጠቆም ይችላሉ!
- የመንገድ ምልክቶች ላይ ያሉትን ቃላት በመጠቆም ያሳዩ።

መጻሕፍት በሚያነቡበት ጊዜ፣ ልጆችዎ እርስዎ የሚያነቡት ሥዕሎቹን ሳይሆን ፊደላቱን እያነበቡ እንደሆነ እንዲያዩ የሚያነቡት ቃላት ላይ ጣትዎን ያስደግፉ። ይህ ቋንቋው የሚነበብበትን አቅጣጫ እንዲረዱ ያግዛቸዋል (ለምሳሌ እንግሊዘኛ ከግራ ወደቀኝ ነው የሚነበበው)።

የመልመጃ ካርታ መዝናኛ፡-

የፊደላትን ቅርጽ በቤት ወስጥ ወይም ውጭ ይፈ ጉል የፊደል ካርዶችን በመያዝ በቤት ውስጥ ወይም በሰፈር ውስጥ ከፊደላቱ ጋር ተመሳሳይ ቅርጽ ያላቸውን እቃዎች ይፈልጉ። ሲያገኙቸው ይሰይሟቸው። ለምሳሌ፣ “ሃ” ፊደልን የሚመስል እንጨት፣ “ዐ” ቅርጽ የሚሠራ የእጅ አምባር፣ ወይም “ያ” ቅርጽ ሊሠራ የሚችል የጫማ ማሰሪያ ክር መፈለግ።

ቤት ውስጥ አብረው ይጫወቱ

ጨዋታ ለልጆች እራሳቸውን እንዲገልጹ እና ሐሳባቸውን ወደ ድርጊት እና ወደ ቃላት እንዲቀይሩ ይረዳቸዋል። ጨዋታ ለልጆች የሚነበቡ እና የሚነገሩ ቃላት እውነተኛ እቃዎችን እና ልምዶችን እንዴት እንደሚገልጹ እንዲረዱ ያግዛቸዋል።

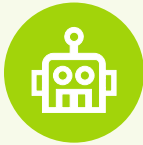
አብረን እንንቀሳቀስ፡-

እጅ ወደላይ፣ ነቅነቅ ነቅነቅ ነቅነቅ
(እጅ ወደላይ አድርጎ መነቅነቅ)

እጅ ወደታች ነቅነቅ ነቅነቅ ነቅነቅ
(እጅ ወደ ጉልበት ዝቅ አድርጎ መነቅነቅ)

መሸከርከር ነቅነቅ ነቅነቅ ነቅነቅ
(ሰውነትን እያሸከረከሩ እጅን መነቅነቅ)

መሬት መንካት ነቅነቅ ነቅነቅ ነቅነቅ
(መሬት መንካት፣ እጅ መነቅነቅ)

አብሮ መጫወት፡-

ይህንን ጨዋታ አየሁ ቀለም በመጠቀም መጫወት። “በትንሿ ዐይኔ ቢጫ የሆነ ነገር አየሁ” ማለት። ቢጫ የሆነ እኔ ያይሁት ነገር የቱ ጋር የታያል?”

ይህንን ጨዋታ አየሁ ፊደላት በመጠቀም መጫወት። ለምሳሌ “በትንሿ ዐይኔ በ ቢ ፊደል የሚጀምር የሆነ ነገር አየሁ” ማለት። በ ቢ ፊደል የሚጀምር እኔ ያይሁት የሆነ ነገር የቱ ጋር የታያል?”

ድንገት ቀጥ የሚለወጥላቸውን መጫወት። የሚወዱትን ሙዚቃ ከፍተው ይደንሱ። ልክ ሙዚቃው ሲቆም፣ ሁሉም ደናሾች መንቀሳቀስ ያቆሙ እና ሙዚቃው እንደገና እስኪጀምር ባሉበት ቀጥ ይላሉ።

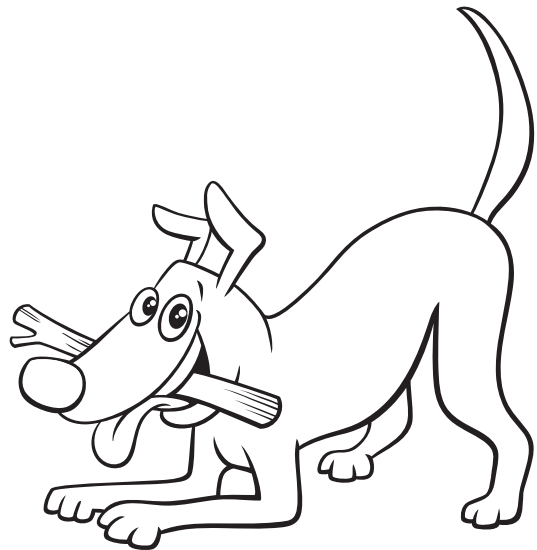
ከጓደኞቻቸው ጋር ስትጫወቱ የሚያሳይ ሥዕል ሣሉ። የትኞቹ ጓደኞቻቸው ናፍቀዋችኋል? ከእንደገና ስትገናኙ ምንድነው ማድረግ የምትፈልጉት? አንድ ጓደኛችሁ ጋር ስልክ በመደወል ንገሯቸው።

የመልመጃ ካርታ መዝናኛ፡-

ልጅዎ ከእንስሳ ካርዶች አንድ እንስሳ እንዲመርጥ ያድርጉ። ስለዚያ እንስሳ ታሪክ እየተረኩ ልጅዎ ያንን እንስሳ እንደሆነ አድርጎ እንዲያስመስል ይጠይቁት። እንደ እንስሳው መንቀሳቀስ፣ እንድ እንስሳው ዓይነት ድምፅ ማውጣት፣ እና ታሪኩን በድርጊት ማሳየት።

የፊደል ካርዶቹን በመጠቀም የተለያዩ ፊደላትን በክፍሉ አካባቢ ያስቀምጡ። ከዛ ፊደሉን ይጥሩ እና ልጅዎ ወደ ጠሩት ፊደል እንዲዘል ያበረታቱት።

በቤት ውስጥ አብሮ መጻፍ።

እርሳስ ከመያዝ እና ከመጫጫር፣ ወደ ፊደላት እና ቃላት መጻፍ፣ ልጆች ከሁለት ዓመታቸው ጀምሮ የጽሑፍ ችሎታቸውን መለማመድ ይጀምራሉ። መሞኘጫጨር ልጅዎ ማንበብ እና መጻፍ እንዲችል ይረዳዋል!

አብረን እንንቀሳቀስ፡-

እንደ ዛፍ ረጅም፣ ምን ያህል መርዘም ይቻላል?
(ቀጥ ብሎ በመቆም እጅን ወደ ጣራ መዘርጋት)

እንደ ቤት ሰፊ፣ ምን ያህል ሰፊ መሆን ይቻላል?
(እጅ እና እግርን ከፍቶ ወደጎን ሰፋ አድርጎ መወጠር)

እንደ መርፌ ቀጭን፣ ምን ያህል ቀጭን መሆን ይቻላል?
(ቀጥ ብሎ በመቆም የእጅ ጣትን ወደ ወለል መጠቆም)

እንደ አይጥ ትንሽ፣ ምን ያህል ትንሽ መሆን ይቻላል?
(እንደ ትንሽ ኳስ ክብ መሥራት)

እንደ ዛፍ ረጅም፣ እንደ ቤት ሰፊ፣ እንደ መርፌ ቀጭን፣ እንደ አይጥ ትንሽ
(እያንዳንዱን መንጠራራት እንደፈለጉ እየደጋገሙ መሥራት ይቻላል!)

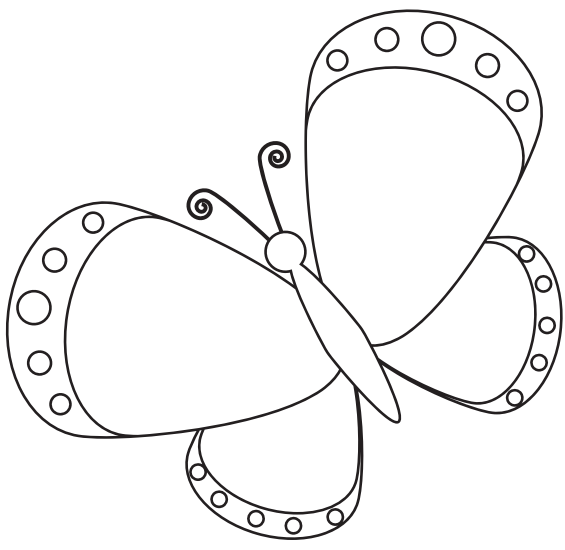

አብሮ መጻፍ፡-

ልጅዎ መጫጫር እንዲማር በቤትዎ ውስጥ እርሳስ ከለር እና ወረቀት ይኑርዎት። እርሳስ ከለር መያዝ እና መጫጫር ልጅዎ አንድ ቀን እንዲጽፍ የሚረዱትን የሞተር ክፍሎችን ለማዳበር የመጀመሪያ እርምጃዎች ናቸው!

ልጅዎ ቅርጾችን እንዲለይ ይርዱት። አንድ ላይ ቅርጾችን መሳል ወይም መጽሐፍ ላይ መጠቀም ይለማመዱ። ልጆች ፊደላትን በመጀመሪያ እንደ ቅርጽ ነው የሚያዩላቸው።

ልጅዎ ስሙን መጻፍ እንዲለማመድ ያድርጉት። ስማቸው የመጣበትን ታሪክ ይንገሯቸው። ከስማቸው ጋር በአንድ ዓይነት ፊደል የሚጀምሩ ቃላትን ይጠቁሙላቸው።

የመልመጃ ካርታ መዘናኛ፡-

ልጅዎ ከፊደል ካርዶች ላይ የስሙን ፊደል እንዲመርጥ ይርዱት። ከመጀመሪያ ስማቸው ጋር በተመሳሳይ ፊደል የሚጀምሩ ስም ያላቸው እንስሳትን ያስቡ እና ስለዚያ እንስሳ ታሪክ እንዲፈጥሩ ይርዱቸው። ታሪኩን በራሳቸው እርሳስ ከለር እና ወረቀት ላይ እንዲጽፉ ወይ እንዲጫጭሩ እንዲሁም ሥዕል እንዲሥሉ ይርዱቸው። ሲጨርሱ ታሪኩን መልሰው ያንብቡላቸው። ወይም ታሪኩን ለእርሳስዎ እንዲያነቡ ያድርጓቸው!

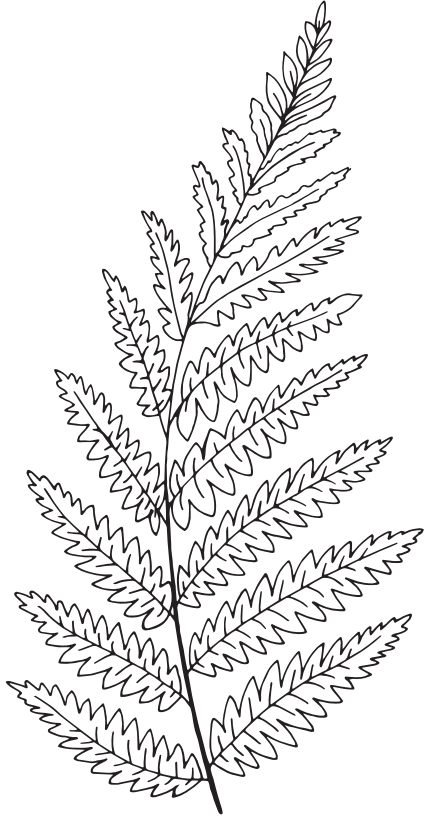
በቤት ውስጥ ሳይንስን በአንድነት

ጥያቄዎችን መጠየቅ እና ስለ ዓለም ያላቸውን ምልክታ መግለጽ ልጅዎ በዙሪያው ስላለው ነገር ሁሉ ትርጉም የሚሰጥበት መንገድ ነው። አብራችሁ የምታዩትን እና የሚያጋጥሟችሁን ነገር ለማስረዳት ጊዜ ይውሰዱ ፣ እና ንፅፅር ያድርጉ ወይም ልዩነቶችን ይጠቁሙ። ትናንሽ ልጆች ስለሁሉም ነገር የማወቅ ጉጉት አላቸው፤ እነሱ ተፈጥሯዊ ሳይንቲስቶች ናቸው!

አብረን እንንቀሳቀስ፡-

[ቆሞ ከግጥሙ ጋር አብሮ መደነስ]
ዙም፣ ዙም፣ ዙም ወደ ጨረቃ ልንሄድ ነው።
ዙም፣ ዙም፣ ዙም በቅርቡ ልንሄድ ነው።
ጉዞ ለመሄድ ከፈለጉ ወደ ሮኬት መርከቤ ግቡ።
ዙም፣ ዙም፣ ዙም ወደ ጨረቃ ልንሄድ ነው።
5, 4, 3, 2, 1... ወደጉዞ!
[በጣቶችዎ ቀስ ብለው ቆጥረው ይዝለሉ!]

ሳይንስ በአብሮነት

ወደ ውስጥ (ወይም በውጭ) ፍለጋ ይሂዱ እና ተመሳሳይ ነገሮችን ይፈልጉ፡- ጥቃቅን ነገሮች ፣ አረንጓዴ ነገሮች ፣ ለስላሳ ነገሮች ፣ እና ሌላ ሊያስቡት የሚችሉትን ነገር ሁሉ!

አብራችሁ በምትመገቡባቸው ምግቦች ላይ የመቅመስ መከራ ያዘጋጁ። ዓይኖችዎን ጨፍነው በእያንዳንዱ ጉርሻ የሚያጋጥሟችሁን ጣዕሞች ፣ ሽታዎች እና የመሻከር ወይም የመለስ ጣዕም ይግለጹ።

በሕይወትዎ ውስጥ ያጋጠመዎትን የሆነ ችግር እንዴት እንደፈቱ ታሪክዎን ያካፍሉ። ወይም፣ እንድትጠገን ያጓጓዩ ከዛም በደንብ የተማሩትን ነገር ይግለጹ።

በቤት ውስጥም ሆነ በውጭ የሚያዩትን አንድ ነገር በሥዕል ይሣሉ። ልጅዎ ከሕይወት ላይ እንድትን ነገር ለመሳል ሲሞክሩ ያሰፈሩት ዝርዝሮች ላይ ይነጋገሩ።

የመልመጃ ካርታ መዝናኛ፡-

የእንስሳት ካርዶችን በመጠቀም ከልጅዎ ጋር አብረው ወደ ተለያዩ ምድቦች ይመድቧቸው። ቢጫ የሆኑ እንስሳት የትኞቹ ናቸው? አራት እግር ያላቸው እንስሳት የትኞቹ ናቸው? የሚፈልጉትን ማንኛውንም ምድብ ይፍጠሩ!

Proudly sponsored by

The Seattle Public Library Foundation

www.SupportSPL.org